

TELENOR NORGE AS
Postboks 800
1331 FORNEBU

Vår ref.: 2209290-14 - 411.9
Vår dato: 30.1.2023

Deres ref.: 2022-856
Deres dato: 2022-10-17

Saksbehandler: Frid Sissel Reiersølmoen

Endringsvedtak - varslingsfrist for prisendringer for kraftforbruk

1. Innledning

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) mottok 17. oktober 2022 en anmodning fra Telenor ASAs (Telenor) om å fjerne den forlengede varslingsfristen for prisendringer på kraftforbruk ved samlokalisering som følger av vedtaket i markedet for tilgang til og samtaleoriginering i offentlige mobilkommunikasjonsnett (marked 15-vedtaket) datert 14. mai 2020.

Både Ice Communications Norge AS (Ice) og Telia Norge AS (Telia) ble gitt anledning til å uttale seg til Telenors anmodning. Ice ga sine uttalelser i brev av 18. november 2022 og Telia i brev av 21. november 2022.

Nkom varslet 10. januar 2023 endringer i marked 15-vedtakets bestemmelser om forlenget varslingsfrist ved prisjusteringer til ugunst for tilgangskjøper, begrenset til prisjusteringer ved kraftforbruk ved samlokalisering. Både Telenor, Telia og Ice hadde kommentarer til varsel om vedtak.

Nedenfor gjøres det rede for Telenors anmodning og Telenors innspill i forbindelse med høring av varsel om vedtak. Det er videre redegjort for hvilke deler av reguleringen som anmodningen berører. Videre følger en oppsummering av mottatte innspill fra Ice og Telia til Telenors anmodning og Nkoms varsel om vedtak. Deretter følger Nkoms vurdering med vedtaksendring.

2. Telenors anmodning

Telenor har anmodet om at den forlengede varslingsfristen for prisendringer på strøm fjernes som følge av de store variasjonene og økningene i strømkostnadene som har vært i 2021 og 2022. Telenor viser til at tomånedersfristen i reguleringen er ment å gi forutsigbarhet for Telenors tilgangskjøpere, men at prisreguleringen og pålegget om kostnadsorienterte priser for samlokalisering fører til det motsatte da Telenor må kunne forutsi sine kostnader for å levere et kostnadsregnskap som går i balanse. Med et krav om to måneders varslingsfrist vil Telenor endre prisene basert på foregående måneds prisutvikling samt prognoser for prisutviklingen fremover. Dette medfører hyppige og store prisendringer, som ikke nødvendigvis reflekterer utviklingen i kraftmarkedet på det tidspunkt varsling gjøres, og skaper dermed usikkerhet for Telenors grossistkunder.

Fra 1. juli 2022 endret Telenor prismodellen for kraftforsyning med begrunnelsen å dempe de store prisendringene. Kraftforsyning ble delt i to deler, henholdsvis kraftforedling og kraftforbruk, Telenors anmodning om endring av varslingsfristen er begrenset til elementet kraftforbruk.

I brev av 12. oktober 2022 til Nkom har Telenor opplyst at selskapet har inngått en fastprisavtale for kjøp av energi som vil dekke en betydelig andel av Telenors kraftforbruk i Norge. Dette er en langtidsavtale med estimert oppstart Q4/23 eller Q1/24. Ifølge Telenor vil dette gi både Telenors kunder og Telenor økt forutsigbarhet knyttet til kraftforbruksprisene. Behovet for kortere varslingsfrist vil være mindre når denne avtalen trer i kraft.

I høringsinnspillet til varsel om vedtak viser Telenor til at anmodningen også var ment å omfatte tilsvarende forlenget varslingsfrist for samlokalisering etter vedtakene for marked 3a og 3b. Telenor ber om at Nkoms varsel utvides til også å omfatte varslingsfristen i disse markedene, da det er de samme hensyn som gjør seg gjeldende her. Utover dette har Telenor ingen ytterligere kommentarer.

3. Regulatorisk utgangspunkt

Ifølge ekomloven § 2-4 tredje ledd gjelder en generell varslingsfrist på én måned for endringer i sluttbrukeravtaler. For at tilbydere som kjøper regulerte grossisttjenester fra Telenor skal ha tilstrekkelig tid til å ta høyde for endringer i Telenors produkter og vilkår i sine sluttbrukervilkår, er den generelle varslingsfristen utvidet til to måneder. Med hjemmel i ekomloven 4-6 første ledd, jf. fjerde ledd, er Telenor pålagt å varsle kjøpere av regulert tilgang om enhver endring i eksisterende tilbud til ugunst for avtaleparten og/eller deres sluttbrukere senest to måneder før endringen gjennomføres, jf. avsnitt 368 i marked 15-vedtaket.

Den forlengede varslingsfristen gjelder for alle deler av Telenors regulerte grossisttilbud, herunder ved økning av priser for kraft ved samlokalisering.

4. Innspill fra Ice

Ice er enig i at tilgangskjøperne skal dekke den faktiske kraftkostnaden som påfaller hver tilgangskjøper. Selskapet mener at betaling for kraftforbruk fra måned til måned bør baseres på innrapportert forbruk, samt forholdsmessig andel av felles kraftkostnad. På den måten mener Ice kraftkostnadene vil være mer forutsigbare for begge parter og at utgiftene til kraft ikke vil være knyttet til markedsvedtakets varslingsfrist for prisendringer.

I høringsinnspillet til varsel om vedtak gjentar Ice sin tilbakemelding. I tillegg kommenterer Ice at dersom bortfall av varslingsplikten er en forutsetning for Telenor for å kunne etterfakturere for faktisk forbruk, mener Ice dette bør spesifiseres i vedtaket. Ice anmoder derfor om at Nkom gir Telenor adgang til å frigjøre etterfakturering for strømkostnad fra prisreguleringen og varslingsfristen, for de tilfeller der tilgangskjøper etterfaktureres for faktisk strømforbruk, inkludert forholdsmessig andel av felles strømkostnad.

5. Innspill fra Telia

Telia har forståelse for at Telenor har behov for å kunne gjennomføre prisøkninger som reflekterer endringer i kraftprisene. Dersom kortere varslingsfrist er en forutsetning for Telenor å kunne opprettholde kostnadsbaserte priser, støtter Telia en kortere varslingsfrist. Telia benytter selv en måneds varslingsfrist ved prisendringer for kraft. Telia har i sitt innspill også trukket frem en alternativ modell med etterfakturering av kraftforbruk basert på spotpris pluss et administrativt påslag.

Telia gjentar sin tilbakemelding i sitt høringsinnspill til varsel om vedtak.

6. Nkoms vurdering

Formålet med reguleringen er å fremme bærekraftig konkurranse gjennom tre konkurransedyktige mobilnett. Tilgang til samlokalisering er viktig for å oppnå dette formålet, og prisregulering i form av kostnadsorienterte priser er pålagt Telenor for å gjøre tilgangplikten tilstrekkelig effektiv. Videre har det generelle kravet i markedsvedtaket om to måneders varslingsfrist for endringer til ugunst for kjøpere av regulert tilgang, til hensikt å gi kjøperne mulighet til å ta høyde for prisendringen i eget sluttbrukertilbud.

Nkom ser at dagens marked for kraftforsyning er uforutsigbart med store prisvariasjoner. Det gjør det utfordrende for Telenor å sette grossistpriser for samlokalisering som oppfyller forpliktelsen om kostnadsorienterte priser. Et krav om to måneders varslingsfrist ved prisøkninger gjør det ekstra utfordrende å gjennomføre prisjusteringer som reflekterer strømprisene i markedet, og som samtidig oppfyller kravet til kostnadsorientering.

Både Telia og Ice som er kjøpere av regulert samlokalisering, har uttrykt behov for at pris på kraft blir mer forutsigbart. Nkom er av den oppfatning at en nedjustering av den forlengede varslingsfristen til én måned vil kunne bidra til økt forutsigbarhet for tilgangskjøper. I tillegg er det ingen direkte knytning mellom prisen for kraftforbruk ved samlokalisering og disse kjøpernes eget sluttbrukertilbud, slik at behovet for å gi kjøperne tilstrekkelig tid til egen varsling ikke er like relevant som for endringer i de øvrige regulerte tilgangsavtalene (nasjonal gjesting, MVNO- og tjenesteleverandørtilgang). Telenor har også informert Nkom om at kraftforbruk viderefaktureres uten påslag, noe som også reduserer behovet for utvidet varslingsfrist.

Endringen av den forlengede varslingsfristen vil være midlertidig frem til Telenor har etablert fastprisavtale for eget kjøp av strøm, som er forventet første kvartal 2024. Telenors fastprisavtale for kjøp av strøm vil også komme tilgangskjøperne til gode med mer stabile grossistpriser. Deretter vil varslingsfristen kunne settes til to måneder igjen.

Til innspillet fra Ice om å etablere en løsning med etterfakturering av faktisk strømforbruk, oppfatter Nkom at det per i dag ikke er målere i alt utstyr, slik at dette ikke er gjennomførbart per i dag. Det innebærer også behov for å justere vedtakets krav til varsling, slik Ice kommenterer. Vedtaket om redusert varslingsfrist kan iverksettes raskt og komme tilgangskjøperne til gode umiddelbart. Reduksjonen i varslingsfristen er ment å være midlertidig ca. ett år frem i tid, inntil Telenor får etablert fastprisavtaler for kjøp av kraft. Nkom mener dette vil sikre tilstrekkelig forutsigbart for tilgangskjøpere i denne perioden.

Nkom forstår at Telia og Ice støtter en kortere varslingsfrist for prisendringer på strøm, slik at Telenor skal kunne oppfylle forpliktelsen om kostnadsbaserte priser.

Nkom vil etter Telenors anmodning i høringsinnspillet også vurdere behovet for å endre varslingsfristen for prisendringer for kraftforbruk ved samlokalisering i marked 3a og 3b. Disse markedene berører andre og flere aktører enn i marked 15. En slik vurdering vil i så fall innebære et eget varsel om vedtak.

7. Notifikasjon til ESA

På bakgrunn av varsel og høringssvar har Nkom utarbeidet utkast til vedtak.

Etter Ekomloven § 9-3 skal utkast til vedtak notifiseres til EFTAs overvåkningsorgan (ESA) med sikte på europeisk harmonisering. Ifølge 4. avsnitt i nevnte paragraf kan det når det av hensyn til å sikre konkurransen er behov for en rask avklaring, treffes vedtak uten forutgående konsultasjon.

Rammedirektivets artikkel 7(6)¹ beskriver vilkårene nærmere for når et vedtak anses å være en hastesak og kan fattes uten forutgående notifikasjon:

«In exceptional circumstances, where a national regulatory authority considers that there is an urgent need to act, by way of derogation from the procedure set out in paragraphs 3 and 4, in order to safeguard competition and protect the interests of users, it may immediately adopt proportionate and provisional measures. It shall, without delay, communicate those measures, with full reasons, to the Commission and the other national regulatory authorities. A decision by the national regulatory authority to render such measures permanent or extend the time for which they are applicable shall be subject to the provisions of paragraphs 3 and 4.»

Nkom er av den oppfatning at endring av den forlengede varslingsfristen ved prisendringer for kraftforbruk ved samlokalisering er nødvendig for å sikre konkurransen i markedet. Dagens marked for kraftforsyning er uforutsigbart med store prisvariasjoner og det gjør det utfordrende for Telenor å sette grossistpriser for samlokalisering som oppfyller forpliktelsen om kostnadsorienterte priser. Vedtaket vil også være midlertidig frem til Telenor har etablert fastprisavtale for eget kjøp av strøm, som er forventet første kvartal 2024.

Dette endringsvedtaket notifiseres derfor til ESA etter ikrafttredelsesdato.

8. Vedtak om endring av den forlengede varslingsfristen

I medhold av ekomloven § 4-6 vedtar Nkom at marked 15-vedtakets punkt 368 og 382 endres ved at følgende tilføyes:

«Kravet til forlenget varslingsplikt gjelder ikke for prisendringer for kraftforbruk i Telenors regulerte vilkår for samlokalisering i mobilnett. Varslingsfristen for dette priselementet er én måned.»

9. Ikrafttredelse

Vedtaket trer i kraft 1. februar 2023.

¹ [EUR-Lex - 32002L0021 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

10. Klagerett og frist for å reise søksmål som gjelder enkeltvedtak

Vedtaket kan påklages, jf. ekomloven § 11-6 og forvaltningsloven § 28. Fristen for å klage på vedtaket er tre uker, jf. forvaltningsloven § 29 første ledd. En eventuell klage rettes til Kommunal- og distriktsdepartementet og sendes til Nkom, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 32.

Det følger av ekomloven § 11-8 første ledd at søksmål som gjelder enkeltvedtak fattet med hjemmel i eller i medhold av denne lov, må reises innen seks måneder etter at vedtaket ble fattet. Søksmålsfristen avbrytes ved klage på vedtaket og løper ikke så lenge klagebehandling pågår, jf. ekomloven § 11-8 andre ledd.

Med hilsen

Inger Vollstad
seksjonssjef

Frid Sissel Reiersølmoen
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og ekspedert uten underskrift